

Fareed Zakaria, *Przyszłość wolności. Nieliberalna demokracja w Stanach Zjednoczonych i na świecie*

Przeł. Tomasz Bieroń. Warszawa: Fundacja Kultura Liberalna, 2018, 332 s. (seria *Biblioteka Kultury Liberalnej*), ISBN: 978-83-940356-9-3

„Demokracja kwitnie, wolność nie” (s. 14) — to krótkie zdanie doskonale streszcza główny nurt narracji w książce Fareeda Zakarii. *Przyszłość wolności. Nieliberalna demokracja w Stanach Zjednoczonych i na świecie* od chwili publikacji w 2004 roku stała się światowym bestsellerem przetłumaczonym na ponad dwadzieścia języków, czemu zapewne sprzyjała sława jej autora — popularnego dziennikarza stacji CNN.

Zakaria śledzi, przede wszystkim w zawiłościach historii XX wieku, kolejne przemiany demokracji liberalnej od jej powstania po odzieranie jej z wolnościowego charakteru w krajach Trzeciego Świata. Wyłom stanowi pierwszy rozdział skupiający się na krótkiej historii wolności, zawierający w sobie liczne uproszczenia. Autor, doceniając postępującą demokratyzację właściwie wszystkich aspektów ludzkiego życia, obawia się wyrodzenia samego ustroju w dyktaturę większości, jak opisywał ją swego czasu w *Demokracji w Ameryce* Alexis de Tocqueville. Sprzyjać ma temu zbyt wczesne wszczepianie nowego ustroju w społeczeństwach będących na zbyt niskim stopniu rozwoju ekonomicznego, co w dalszej konsekwencji prowadzi do rządów populistycznych i dyktatorskich. Z kolei utrzymanie gospodarczego wzrostu nie jest możliwe bez zapewnienia dostępu do liberalnych praw i wolności. Książka przytacza szerokim spektrum przykładów z różnych części świata i różnych epok, ale nie wychodzi poza pewien poziom banalności.

Tomasz BORYCKI*

* Mgr, doktorant, Instytut Filozofii i Socjologii, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie.
E-mail: tomasz.tomasz@poczta.onet.pl.

